

2010-06-11

Dnr 43-2010:436

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn i Stallarholmsskolan
i Strängnäs kommun

Rektor
Stallarholmsskolan
Vannestavägen 2
645 61 Stallarholmen

Tillsyn i Stallarholmsskolan

Grundskolan F-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Stallarholmsskolan och Strängnäs kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Stallarholmsskolan har en god verksamhet i flera delar. Det finns ett aktivt arbete med att göra skolan trygg för alla. Skolan har kompetenta lärare och det förs kontinuerligt en diskussion om förbättringsområden. Det finns vidare en väl fungerande skolledning som tar itu med de problem som uppstår. Trots det är skolans resultat anmärkningsvärt låga. När en skola har så låga resultat krävs en analys av orsakerna. För detta är rektor i första hand ansvarig. Inspektionen visar att rektor inte tagit tillräckligt ansvar för att utreda orsakerna till det låga resultatet. Uppföljning och utvärdering av undervisningen sker exempelvis endast i begränsad omfattning. Vidare konstaterar Skolinspektionen brister i det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolinspektionen har i tillsynen av Stallarholmsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen. (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, 2.2 Kunskaper)
- Rektorn behöver i större omfattning inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning. (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar)
- Rektorerna behöver ta ett större ansvar för att utvärdera skolans resultat regelbundet och använda detta som underlag för att nå de nationella målen. (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling)
- Skolan måste se till att planen för att beskriva åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever uppfyller lagens krav. (14 a kap. 8 § skollagen)
- Rektorn måste se till att betygskatalog förs i enlighet med grundskoleförordningens krav. (7 kap. 19 § grundskoleförordningen, 9 § Skolverkets föreskrifter om utformningen av betygskatalog för grundskolan SKOLFS 2009:27)
- Skolan måste erbjuda eleverna språkval som är i enlighet med författningarna. (2 kap. 18 § grundskoleförordningen)
- Rektorn måste se till att särskilt stöd ges till alla elever som har svårigheter i skolarbetet. (1 kap. 2 § skollagen, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen)
- Elever i behov av studiehandledning på sitt modersmål måste ges detta. (5 kap. 2 § grundskoleförordningen)

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Strängnäs kommun har ansvar för att Stallarholmsskolan brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen i enlighet med det beslut som kommer att meddelas Strängnäs kommun. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Strängnäs kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Skolbeslut

Tillsyn i Stallarholmsskolan

2010-06-11

4 (12)

Dnr 43-2010:436

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Helena Boëthius och Yvonne Hoffmann sam undervisningsråd Ewa Hallberg.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Mikael Ejerblom
Utredare/föredragande

För kännedom:
Strängnäs kommun

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av Stallarholmsskolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Stallarholmsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Strängnäs kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Stallarholmsskolan den 19 maj 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister i enlighet med det beslut som kommer att meddelas Strängnäs kommun.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Stallarholmsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Stallarholmsskolan intervjuades rektorer och biträdande rektorer samt lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Stallarholmsskolan

Tabell 1.: Antal elever på Stallarholmsskolan

Stallarholmsskolan	Antal elever
Förskoleklass	365
Grundskola 1–9	35

Källa: Skolans egna uppgifter, 2010-06-10

Stallarholmsskolan ligger centralt i Stallarholmen någon mil utanför Strängnäs centralort. Verksamheten består av förskoleklass, grundskola årskurserna 1–9 samt skolbarnsomsorg. Alla skolans klasser är åldershomogena. Lärarna är organiserade runt elevgrupper i arbetsenheter. En arbetsenhet omfattar förskoleklass och årskurserna 1–2. En arbetsenhet omfattar årskurserna 3–6 och en är ansvarig för årskurserna 7–9. Inom arbetsenheterna finns arbetslag. Skolan leds av en rektor och två biträdande rektorer.

Skolbarnsomsorgen inspekteras på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separat verksamhetsrapport.

Tillsynsprotokoll för Stallarholmsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen
Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Stallarholmsskolan uppvisar ett anmärkningsvärt lågt och sjunkande resultat. År 2009 var andelen elever som nått målen i alla ämnen år 9 endast 55,8 procent jämfört med rikets 77,0 procent. År 2006 var andelen 85,1 procent. Skolan redovisar vidare för 2009 ett genomsnittligt meritvärde på 176,5 jämfört med rikets 209,6. Tidigare har detta resultat för skolan legat stabil runt 200 poäng.

Rektorn förklarar vid intervjun de låga resultaten med vilka elever man för tillfället har på skolan samt att man har få elever. Det är både önskvärt och nödvändigt att skolan följer upp och stödjer enskilda elever. Men problem uppstår när man stannar på individnivå. Det finns en rad faktorer som påverkar en skolas måluppfyllelse och som inte beror på vilka elever man för tillfället undervisar. Exempel på sådana faktorer är de som är kopplade till lärarnas undervisningsmetoder och ledarskap, hur man organiserar verksamheten eller annat i verksamheten som påverkar flera elever på skolan. Det är först när rektor analyserar verksamhet och resultaten på denna mer övergripande nivå som förbättringar inom dessa områden kan identifieras och åtgärder sätts in.

I detta arbete går det inte enbart att förlita sig till de utvärderingar lärarna gör på enskild- eller gruppnivå. Här har rektor ett stort ansvar. Om de resultatmått som anges ovan inte anses tillförlitliga måste rektor hitta andra former för utvärdering och analys av kunskapsresultaten så att skolans resultat analyseras även på en övergripande nivå och åtgärder vidtas för ökad måluppfyllelse.

Skolinspektionens slutsats är vidare att skolan i första hand satsar på det tre behörighetsgivande ämnena på bekostnad av övriga ämnen. Trots de låga resultaten ovan har skolan en hög andel elever som blir behöriga till gymnasiets nationella program. Rektorn förklarar denna relativt höga andel med att man har prioriterat stödresurserna till ämnena svenska, engelska samt matematik på bekostnad av stöd i andra ämnen. Statistik visar vidare att ämnen som över tid uppvisar en låg måluppfyllelse är samhälls-

kunskap, geografi, historia samt idrott och hälsa. En annan indikation på att skolan är en så kallad treämnesskola är att skolan saknar samlad redovisning av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i i samtliga ämnen för årskurs 5. Endast resultaten i svenska, engelska och matematik har redovisats.

Vid uppföljningen av tillsynen måste skolan redovisa sammanställningar av resultat för samtliga ämnen i årskurs 5.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn behöver i större omfattning inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn inhämtar kunskaper om lärarnas undervisning på olika sätt. Det handlar i de flesta fall om andrahandsinformation. Rektorn besöker dock sällan undervisningen med avsikt att föra utvecklande samtal med lärarna om undervisningens kvalitet. Med tanke på skolans låga resultat behöver rektorn ta ett större ansvar för att följa upp och utvärdera undervisningens kvalitet som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet och inom ramen för det pedagogiska ledarskapet.

Bedömning:

Rektorerna behöver ta ett större ansvar för att utvärdera skolans resultat regelbundet och använda detta som underlag för att för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Motivering:

Skolinspektionen konstaterar tidigare i denna rapport att det finns brister i hur skolan sammanställer och analyserar sina resultat. Vidare fastslås i denna rapport brister i hur rektorerna följer upp och utvärderar undervisningen.

Tillsynen visar att Stallarholmsskolan utvecklar sin verksamhet kontinuerligt. Rektorerna och lärarna redovisar ett antal utvecklingsområden i vilka man arbetar aktivt. Flera av områdena är dock inte redovisade som utvecklingsområden i kvalitetsredovisningen.

Skolinspektionens slutsats är att det finns tydliga brister i skolans kvalitetsarbete. Utvecklingsarbetet grundar sig inte alltid på utvärdering och analys av verksamhet och resultat och kan då inte formas för en ökad måluppfyllelse.

Som stöd för skolans fortsatta arbete med kvalitetsredovisningen hänvisas till förordningen om kvalitetsredovisning samt Skolverkets stödmaterial.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolan måste se till att planen för att beskriva åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever uppfyller lagens krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Skolan har ett gediget och gott arbete för att förebygga, förhindra och åtgärda kränkande behandling. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller dock inte de krav som ställs på dokumentation av detta arbete. Planen saknar beskrivningar av de konkreta insatser som ska genomföras under året. Planen utgår inte från någon kartläggning av hur eleverna uppfattar skolmiljön och vilka problem som kan uppkomma. Planen saknar också en redogörelse för hur de planerade insatserna från förra året har genomförts. Vidare saknas beskrivning av skolans rutiner i de fall en elev upplever sig kränkt av personal samt hur dokumentationen av händelser och åtgärder skall gå till.

För det fortsatta arbetet rekommenderas Skolverkets allmänna råd för att främja lika-behandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, 2009.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Bedömning och betyg****Bedömning:**

Rektorn måste se till att betygskatalog förs i enlighet med grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 19 § grundskoleförordningen

9–10 §§ Skolverkets föreskrifter om utformningen av betygskatalog för grundskolan (SKOLFS 2009:27)

Motivering:

Vid inspektionen framkommer att rättelser av uppgifter i betygskatalogen skett. Rättelser får endast beslutas och föras in av rektorn och då endast vid skrivfel eller liknande. Rättelsen skall dateras. Dessa rättelser saknar datering och noteringar att det är rektor som fört in och beslutat om rättelsen.

Bedömningsområde: Undervisningstid och val**Bedömning:**

Skolan måste erbjuda eleverna språkval som är i enlighet med författningarna.

Författningsstöd:

2 kap. 18 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av inspektionen framkommer att elever på Stallarholmsskolan kan välja svenska/engelska som språkval. Det innebär att dessa elever får undervisning i både svenska och engelska och därmed inte kan välja antingen svenska eller engelska som språkval.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Skolan måste se till att särskilt stöd ges till alla elever som har svårigheter i skolarbetet.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Rektorerna på Stallarholmsskolan anser sig inte ha tillräckliga resurser för särskilt stöd vilket innebär att alla elever som har behov av särskilt stöd inte får det. Dessutom är det huvudsakligen i ämnena svenska, engelska och matematik som särskilt stöd ges.

Bedömning:

Elever i behov av studiehundledning på sitt modersmål måste ges detta.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I skolan finns elever som av rektor bedöms vara i behov av studiehundledning på sitt modersmål. Dessa elever får inte sådan studiehundledning vilket behöver åtgärdas.